

2185 2. Beh. af Lovf. om Udpantn. og Udlæg uden Grundl. af Dom eller Forlig. 2186

gjældende ad den ordinære Rettens Vej, og nu er det rigtig, saaledes som det ærede Medlem ligeoverfor sagde, at paa den Maade vil man ofte komme ligesaa hurtigt til Maalet, fordi de Vedkommende erkjende deres Skyld og for Forligskommissionen forpligte sig til at betale; men jeg maa gjøre opmærksom paa, at der ogsaa gives Tilfælde, hvor Personer af en eller anden Grund kunne være utilbøjelige til saaledes at indgaa et Forlig; for det Første, fordi de maaske have nogen Svæbning at gjøre gjældende, for det Andet, fordi det kan tænkes, at der ogsaa hos dem er lidt Lyst til Chikane; men for det Tredie kan det tænkes, at de Paagjældende ikke ville ved Forlig paatage sig at betale til en vis Tid, fordi de vide, at de ikke kunne, eller fordi de i alt Fald nære Tvivl om, hvorvidt de ville kunne det, og jeg kan forsikre det ærede Medlem om, at det ikke saa sjældent er Tilfældet — det er Noget, som jeg ikke har af Theori, men af Erfaring, thi ogsaa jeg har nogen Erfaring i disse Forhold — at netop meget samvittighedsfulde Folk ikke ville ved Forlig paatage sig en Forpligtelse til at betale til en vis Tid, naar de ikke nære en stærk Overbevisning om, at de ogsaa ville være i Stand til at betale til den Tid. Man kan altsaa meget godt tænke sig Tilfælde, hvor en Forligsprøve ikke fører til Noget, og naar Sagen da skal gaa til Dom, og man skal til at procedere, saa kommer Tidstabet til at gaa ud over den Mand, som man dog maa erkjende var berettiget til at faae sine Penge; men de forøgede Omkostninger ved Processen komme til at gaa ud over den fattige Mand, hvem det jo netop er, man gjerne vil tage et saansomt Hensyn til. — Svad Forslaget til Nr. 10 Litt. I angaar, da kan det gerne være, at det ærede Medlem ligeoverfor har Ret i den Dom, som han udtalte om Mønstringskommissionerne, det kan gjerne være, at de i flere Tilfælde ikke have grebet det Rette og ikke ere gaaede frem paa rigtig Maade; men derom er Taleren jo slet ikke, Forslaget gaar jo ikke ud paa at give Mønstringskommissionerne en Ret, som de nu ikke have, og dersom man altsaa tror, at Mønstringskommissionerne ikke bør have den Myndighed til at idømme Bøder, som de nu have, maa man forandre Loven af 26de Mai 1868. Det, hvorom der her er Tale, er kun dette, om man skal indrette Sagen paa den Maade, at naar Mønstringskommissionen har afsagt en Kjendelse, og den Paagjældende ikke betaler det, som han ved denne Kjendelse er tilpligtet at betale, da skal det være nødvendigt, at Mønstringskommissionen an-

lægger Sag imod den Paagjældende og tager Dom over ham, for paa denne Maade at faae et Krav, der kan gjøres gjældende ved Magt, kan indbrives ved Fogden, eller om man skal ordne Sagen paa den Maade, at man bestemmer, at Mønstringskommissionen hos Fogden kan begjære Udpantning. Nu siger jeg, at dersom man ved at henvise Mønstringskommissionerne til at bruge den første Fremgangsmaade, som er det Nøjagtigste, kunde opnaa, at Rigtigheden af Mønstringskommissionens Kjendelse blev Gjenstand for en Prøvelse, saa kunde der vindes Noget ved at beholde denne Fremgangsmaade; men da Forholdet er dette, at Domstolen, for hvem Sagen indbringes, ikke kan gjøre Andet end sige: Da Mønstringskommissionen har dikteret denne Mand den og den Bøde, saa bliver denne Bøde at indbringe ved Magt, dersom han ikke betaler godvillig, saa forekommer det mig, at Alle maa erkjende, at det er det fuldstændigste Omstøb af Verden at henvise det Slags Tilfælde til Domstolene, og det er et Omstøb, som ikke blot medfører Tidspilde, men ogsaa mere Beføstning for den Paagjældende; thi den Mand, som ikke vil betale efter Mønstringskommissionens Kjendelse, og som derefter bliver dømt under den Retsdag, som anlægges imod ham, kommer ikke blot til at betale Bøden, men naturligvis ogsaa Processomkostningerne. Disse Ting tror jeg utvilsig, at man ikke vil kunne modsig. — Jeg kommer derefter til § 2, hvortil der af Udvalget er stillet et Forslag, som i sin Realitet gaar ud paa, at medens der nu gives Udpantningsret for Statter i 2 Aar og 3 Maanedes, skulde for Fremtiden denne Frist indskrænkes til 1 Aar, at regne fra den Tid, da Statterne forfalde. Jeg nærer nogen Tvivl om, hvorvidt man ikke multigen derved gjør Fristen noget vel kort, men jeg har imidlertid fra mit Standpunkt som Justitsminister ikke nogen særlig Opfordring til at udtale mig imod dette Udvalgsforslag. Jeg forbeholder mig kun til 3die Behandling, hvis der fra anden Side, og da navnlig fra Generalfattedirektoratets Side, skulde gives Betænkelighed ved en saadan Ændring — hvorom jeg ikke har haft Leilighed til at forhandle med Generalfattedirektoratet — at gjøre mine Bemærkninger derom. — Svad Udvalgets Forslag under Nr. 11 til § 3 angaar, da har jeg Intet derimod at erindre. Heller ikke skal jeg udtale mig imod Forslaget under Nr. 1 til § 3, stillet af det ærede Medlem for Histed Amts 4de Valgfreds (Schjorring), men jeg vil dog gjøre den Bemærkning, at man ikke maa gaa ud fra, at denne Lagen til Protokolls skulde være aldeles